

ПОСТУП

ПОСТУП

щоденна львівська газета

координати

архів

[АРХІВ](#) | [INDEX 18-19 ГРУДНЯ 2001 року](#) |

Гардженіце: світло в снігах

АВТЕНТИКА

Мар'яна САВКА

Фестиваль “Україна – Польща – Європа гучно завершився заключним фестином, чи, як кажуть поляки, “згромадженем”, а його щасливі учасники (і господарі, і гості) повернулися до своїх щоденних справ: хто до голосових і пластичних занять, хто до прядіння куделі та доїння корів (адже таку нележку справу не можна довго залишати на чоловіків), а хто до записування вражень від незвичайного, почасти магічного місця, яким є Гардженіце, – село, де двадцять п'ять років тому оселився дивовижний театр Влодзімежа Станєвського й, узявши собі на щит назву села, прославив його по цілому світу.

Гардженіце мусили мати в собі якийсь магнетизм, про який самі селяни могли й не знати. А от ті дивні актори (чи, може, йоги, як їх спочатку охрестили в селі), напевно, відчували, що в цьому захищеному від центральних магістралей і міського шуму місці живуть дива. І свої міфи. Наприклад, про апельсинові дерева, що за давніх королівсько-шляхетських часів засипали ніжним цвітом алеї до замку в Гардженіце. Або про будівничого, який, закладаючи фундамент театру, знайшов золоту римську монету – й одразу ж таємничо зник. Багато бувальщин ниточка по ниточці снувалися за склянкою гарячого чаю дивовижними фестивальними вечорами.

Осередок театральних практик “Гардженіце”, в якому час від часу відбуваються “Метаморфози” (а один чоловік розповідав, що після цієї вистави з ним сталася справжня метаморфоза, переродження) як магнітом

POSTUP - ПОСТУП

№193 (851),

18-19 ГРУДНЯ 2001 року

 ПЕРША СТОРІНКА

- [Цитата Поступу](#)
- [Цензура заборонила Шевченка](#)
- [Облави в Інтернеті](#)
- [ВСЕРЕДИНІ](#)
- ["Карпати" змінюють обличчя](#)

 ПОГЛЯД

- [Безпека і приватність](#)
- [Відкритий лист голові СБУ](#)
- [ПРП визначилася](#)
- [Сихів - зона ризику](#)

 ПОСТУП У ЛЬВОВІ

- [Учителі битимуть на сполох](#)
- [Релігійний конфлікт у Червонограді](#)
- [ХРОНІКА](#)
- [Школярі стали Миколаями](#)
- [Звільнення від посту](#)

 ПОСТУП З КРАЮ

- [КРАЄВИД](#)
- [Готівковий євро, на старт!](#)
- [Газова суперечка з Москвою триває](#)

 ПОСТУП У СВІТ

- [Мечіяр бере реванш у регіонах](#)
- [Не "Аль-Каїда", а пакистанська розвідка](#)
- [За справу миру взялась Україна](#)
- [СВІТООГЛЯД](#)

 АРТ-ПОСТУП

- [Миколай на "Електронному вернісажі"](#)
- [Гардженіце: світло в снігах](#)
- [Бандера перед санаторієм](#)

 СПОРТ-ПОСТУП

- ["Віслюки" знову очолили Серію](#)

притягує до себе цікавих людей. Так він одного разу, понад десять років тому, притягнув молоду акторку й співачку зі Львова Мар'яну Садовську. І головним чином через Мар'яну, яка має величезний репертуар пісень, зібраних у різних куточках України, полинули в Гардженіце українське слово й українська пісня. А вслід за піснею поїхали до Польщі – як гості фестивалю – співучі українці: спершу з Буковини, а цього року і з полтавського та поліських сіл. Побачити і почути, як співає Мар'яна Садовська, як усім еством віддається мелодії, ритму, сюжету пісні, як вона творить із кожного пісенного твору міні-виставу, можна було у суботу, 1 грудня, на її концерті, який так і називався “Пісні, яких я навчилася в Україні”. І в той час, як Мар'яна творила на сцені незвичайну феєрію звуку та емоцій, чимало глядачів крадькома втирали сльози.

Попри розмаїття програми, фестивальне життя роїлося довкола співачок із Полісся і полтавської Крячківки. Мальовниче село Крячківку знають далеко за Полтавою, та й за Україною, бо тут зберігає традицію автентичного співу дивовижний ансамбль “Древо”, який має власну неповторну тембральну палітру. Пісні полтавчан – епічні, часто з химерними і трагічними сюжетами. До старовинних пісень і ритуалів співаки з Крячківки додають власні твори, що опираються на традицію. Незвичайні музичні ходи особливо привабили захоплену всім прадавнім театральну студійну молодь, яка з радістю навчалася особливостей співу разом зі жінками з ансамблю “Древо” на своєрідних творчих семінарах під час фестивалю.

Якщо “Древо” уже встигло поконцертувати, то для поліщуків концерти в Польщі були першим у житті виступом перед публікою. А почалося все з Мар'яни. Так і співали би лишень у стінах власних домівок своїх невідь-звідки, з яких поганських глибин узятих пісень голосисті жінки з Лісового, Сварицевичів та Зелені, якби одного разу на порозі баби Ганни Чудинович не з'явилася Мар'яна Садовська. Баба Ганна вельми здивувалася, побачивши тендітну дівчину з наплічником, яка подолала бозна-скільки кілометрів, аби... послухати, як баба співає. Ото вже вона наспівалася, сивенька і спрацьована, молодій усміхненій гості – і сама, і з подругами. Але щоб їхати кудись із рідного села, та й не те що у район, а куди-куди – до Польщі! – про таке ніхто із селянок і не мріяв. А от сталося – і Польщу побачили, і молодих поляків (казали баба Ганна, що культурні дуже, бо “пани – то пани”).

["А"](#)

[·Великий успіх львів'ян](#)

[·"Львівська Політехніка" шлях на гору](#)

ПОСТ-ФАКТУМ

[·У ЧЕТВЕР У ПОСТУПІ](#)

[·КАЛЕНДАР](#)

[·Відкриття Пізанської вежі буде скромним](#)

Окрім самого фестивалю, відбулася одна вельми важлива справа: на польському радіо був здійснений запис компакт-диску з унікальними піснями від ансамблю “Древо” та співачок з Полісся. Дивувалися всі, звідки в наших жінок сила береться. До пізнього вечора переспівували полтавчани поліщуків, а поліщуки – полтавчан, а вранці поїхали на запис. А ввечері – знову концерт.

Багато яких див було на фестивалі. Від самого початку – від дива української ікони XIV-XIX ст. Холмської та Перемиської єпархії на виставці, організованій Монікою Кубат у пивницях однієї з найстаріших камениць Любліна, – до дива взаєморозуміння і взаємопроникнення: чи то на презентації книги Тараса Прохаська “Інші дні Анни”, що вийшла у польському видавництві “Чарне”, чи то під час лекцій, прочитаних мистецтвознавцями Мирославом Отковичем зі Львова та Ярославом Гемзою з Ланьцута, чи на творчій лабораторії Юрія Ілленка.

Останнього дня фестивалю затишна зала театру “Гардженіце” вщерть наповнилася музичною стихією. Обрядові календарні, весільні, погребальні – яких тільки пісень не переспівано того вечора. Ті голоси – сильні, відкриті, що якимось зовсім не так, як у звичайних людей, вириваються з грудей, так, ніби проривають простір у прагненні вийти в інший вимір, – і таки виходять. І потужним потоком звуку відхиляється завіса у світ міфів і легенд, первісних інстинктів, чистих почуттів. А потім зникла межа сцени, що розділяла господарів, гостей і публіку, й почалися запальні танці.

Енергетика й емоції вихлюпнули за край, і будинок театру “Гардженіце” підхопило потужним потоком і, немов велетенський зореліг, підняло у нічне зимове небо. І лише той, хто, втомившись від танцю, прихилився до темного вікна, побачив, як віддаляється земля, і, ще не встигнувши здивуватись, упізнав у маленькій світляній точці Гардженіце – світло в снігах.